

ET FÆLLES ANSVAR OG SAMARBEJDE

EN AFTALE OM SIKKERHED FOR LÆREPLADSER I ODENSE

21. april 2021

EN AFTALE OM SIKKERHED FOR LÆREPLADSER I ODENSE

Aftaleparter

 Odense Kommune	 DI Fyn
 DI Dansk Byggeri Fyn	 Dansk Erhverv
 Fagbevægelsens Hovedorganisation - FYN	 Kold College
 Syddansk Erhvervsskole	 Erhvervsskolernes ElevOrganisation
 Fynsk Erhverv	 Tietgen

EN FÆLLES MÅLSÆTNING

Partnerne bag denne aftale har en fælles interesse og målsætning: Virksomhederne i Odense skal have let adgang til en tilstrækkelig og kvalificeret faglært arbejdskraft - og eleverne på erhvervsuddannelserne skal have en høj grad af sikkerhed for, at de kan få en læreplads i en (odenseansk) virksomhed.

Coronakrisen har sat sig dybe spor i det odenseanske arbejdsmarked. På den korte bane står Danmark og Odense foran en større genstart i foråret 2021. Det skaber håb og optimisme. Men i takt med, at økonomien og arbejdsmarkedet forbedres, vil der gradvis blive større risiko for, at odenseanske virksomhederne ikke kan rekruttere den nødvendige faglærte arbejdskraft.

Derfor skal der allerede nu træffes fælles og langsigtede beslutninger, så fremtidens rekrutteringsudfordringer forebygges. Det er en helt afgørende forudsætning for fremtidens vækst og udvikling i Odense. Odense står over for en enorm efterspørgsel på faglært arbejdskraft de kommende år - ikke mindst til den grønne omstilling.

Parterne bag aftalen vil i fællesskab arbejde for, at der er tilstrækkelig faglært arbejdskraft i fremtiden. Derfor indgås der nu en aftale om læreplads-sikkerhed i Odense. Partnerne vil i samarbejde - og på forskellig vis – bidrage til, at denne fælles målsætning realiseres.

Med aftalen skal det tilstræbes, at der oprettes et tilstrækkeligt antal lærepladser i Odense; at flere odenseanske virksomheder stiller en læreplads til rådighed; og at sikkerheden for en læreplads udbredes til flest mulige uddannelser. På de følgende sider uddybes de handlinger og initiativer, som de enkelte parter vil bringe i anvendelse frem mod det fælles mål.

Partnerne bag denne aftale har allerede projekter og tiltag, der fra forskellige vinkler adresserer problemet med de manglende lærepladser. Alligevel er der ikke skabt markant flere lærepladser i Odense. Det skyldes givetvis, at ingen af aftalepartnerne kan løse problemstillingen alene.

Hvis der skal findes en løsning, så kræver det, at aftalepartnerne løfter i flok, og indgår i et forpligtende partnerskab, der opfordrer til samarbejde, kollektiv problemløsning og en dialog om forskellige løsningsmodeller. Aftalen om "sikkerhed for en læreplads" er derfor bygget op som et partnerskab, hvilket indebærer en fælles forpligtelse til at skabe dialog og fælles løsninger. Partnerskabet er en oplagt samarbejdsform, fordi aftalepartnerne ønsker at kombinere kompetencer, ressourcer og viden hen imod et fælles mål.

Antallet af elever, der mangler en læreplads, varierer fra år til år. Derfor kan der heller ikke fastlægges et entydigt succeskriterium for aftalen, fordi "målet" hele tiden bevæger sig - og i øvrigt påvirkes af konjunkturudviklingen. Aftaleparterne er dog enige om, at det er godt at arbejde med en fælles referenceramme, der også kan fungere som et pejlemærke for, hvornår man reelt kan sige, at der er "sikkerhed for en læreplads" i Odense.

Der er ca. 739 elever, der mangler en læreplads i Odense med udgangen af 2020. Af de 739 er 262 i skolepraktik. Det er denne fælles referenceramme, der lægges til grund for det kommende samarbejde. Aftalepartnerne er opmærksomme på, at eleverne i praksis har en bredere søgegeografi end Odense Kommune.

Indenfor enkelte brancher og uddannelsesretninger er det ikke lærepladser, men elever der mangler. Aftalepartnerne vil derfor nedbryde målsætningen om flere nye lærepladser på forskellige uddannelsesretninger, så der kan skabes nye lærepladser indenfor de uddannelsesretninger, hvor der især mangler lærepladser, herunder bl.a. indenfor data- og IT-uddannelserne. Herudover vil aftalepartner igangsætte fælles indsatser, der kan bidrage til at flere unge vælger de uddannelser og brancher, der mangler elever.

ODENSE KOMMUNE

- handlinger og bidrag til aftalen

Odense Kommune tager initiativ til at nedsætte en styregruppe med repræsentanter for de enkelte aftaleparter. Styregruppen skal følge udviklingen - og eventuelt igangsætte nye handlinger, der kan bidrage til indfrielsen af målsætningen om flere lærepladser. Odense Kommune stiller den nødvendige sekretariatsbetjening til rådighed for styregruppens arbejde.

Styregruppen forankres som udgangspunkt i "Læreplads Alliancen", der arbejder for at nedbringe ledigheden i Odense, og gøre flere klar til at tage et job. Forankringen i "Læreplads Alliancen" kan forhåbentlig anspore flere virksomheder til at indgå i samarbejdet om at etablere flere lærepladser.

Odense Kommune vil fremrykke aftrapningen af dækningsafgiften på erhvervsejendomme, så afgiften afskaffes med virkning fra 1. januar 2022. Det er tre år tidligere end planlagt – og det betyder, at erhvervslivet slipper for en samlet afgift på 15 mio. kr. i årene 2022-2024.

Odense Kommune vil skabe større synlighed om de virksomheder, der gør en særlig indsats på området. Der oprettes derfor en pris til "det bedste læreplads-sted i de private virksomheder". Prisen uddeles første gang i efteråret 2021.

Odense Kommune vil som arbejdsgiver arbejde for at oprette flere lærepladser. Dette ligger i naturlig forlængelse af Byrådets ambitioner om at opretholde velfærdsniveauet i Odense med fokus på tiltrækning og fastholdelse af velfærdsmedarbejdere. Odense Kommune vil samtidig arbejde for, at de selskaber, som kommunen er medejer af, opretter flere lærepladser.

Odense Kommune igangsætter – efter nærmere dialog med styregruppen – en analyse af, hvilke incitamenter og redskaber, der kan bringes i anvendelse for at øge antallet af lærepladser i Odense. Der udarbejdes desuden et fælles billede af manglen på lærepladser indenfor de enkelte uddannelsesretninger. Der vil i denne sammenhæng være et selvstændigt fokus på, at eventuelt nye incitamenter og redskaber, ikke skal medføre en fortrængning af voksenlærepladser.

Hvis flere unge skal vælge en erhvervsuddannelse, er det vigtigt, at de unge har viden om, hvilke job- og efteruddannelsesmuligheder, der følger med en erhvervsfaglig uddannelse. Flere forhold er med at kvalificere elevernes valg. Folkeskolen spiller en naturlig og vigtig rolle i denne sammenhæng. Odense Kommune vil derfor undersøge, om der kan igangsættes nye fælles initiativer, der kan øge de unges kendskab til erhvervsuddannelserne, og som samtidig kan bidrage til at flere unge gennemfører uddannelsen. Som en del af denne undersøgelse, vil der også være et fokus på, hvordan Ungdommens Uddannelsesvejledning (UUO) dels kan styrke arbejdet med at vejlede de unge og deres forældre via individuel og åben vejledning og i "Erhvervstanken", dels kan bidrage til fastholde eleverne via brug af "fastholdelsesmentorer" på ungdomsuddannelserne.

Aftalepartnerne vil desuden undersøge, om der kan igangsættes fælles initiativer, der kan få flere gymnasieelever og studenter til at søge i retning af en erhvervsuddannelse.

ERHVERVSSKOLERNE

- handlinger og bidrag til aftalen

Erhvervsskolerne har ansvaret for at lave lærepladsopsøgende arbejde, samt sikre at deres grundforløbselever får lærepladser. Styregruppen drøfter, hvordan aftalepartnerne kan bidrage til at understøtte og målrette erhvervsskolernes opsøgende, formidlende og matchende indsatser.

Erhvervsskolerne sikrer, at registreringerne i skolernes administrative systemer er opdaterede og tidstro, så det er muligt for aftalepartnerne at følge udviklingen i antallet af lærepladssøgende elever og antallet af indgåede lærepladsaftaler.

Erhvervsskolerne vil sikre, at det lærepladsopsøgende arbejde indarbejdes i erhvervsskolebestyrelsernes handlingsplaner, så det opsøgende arbejde får en mere strategisk og synlig rolle på skolerne. Styregruppen præsenteres for indholdet i handleplanerne i løbet af 2021.

Erhvervsskolerne forpligtiger sig til i endnu højere grad at have opmærksomhed på virksomhedernes fremtidige behov for arbejdskraft – og derfor i skolernes indsatser og prioriteringer at understøtte, at der uddannes den faglige arbejdskraft, som virksomhederne har brug for.

Det er erhvervsskolerne pligt, at eleverne er egnede, mobile og motiverede og dermed lever op til EMMA-kravene. Aftalepartnerne drøfter, hvordan man i fællesskab kan støtte op om aktiviteter, der bidrager til, at eleverne opfylder EMMA-kriterierne og er klar til læreplads.

BRANCHEORGANISATIONERNE OG VIRKSOMHEDERNE

- handlinger og bidrag til aftalen

Brancheorganisationerne og virksomhederne vil arbejde for at øge antallet af lærepladser markant frem mod udgangen af 2022, så der er tilstrækkelig med faglært arbejdskraft i fremtiden.

Brancheorganisationerne forpligter sig på at gennemføre initiativer for over deres medlemsvirksomheder, der kan øge antallet af lærepladser. Brancheorganisationerne vil med andre ord hjælpe med at åbne dørene til de lokale virksomheder.

I relation af Læreplads Alliancen gennemføres en bred undersøgelse blandt odenseanske virksomheder for at få et bedre billede af, hvad der kan få virksomhederne til at tage flere elever ind.

Endvidere går brancheorganisationerne og fagbevægelsen i dialog med deres medlemmer og kommer med input til, hvad der kan få virksomhederne til at tage flere elever ind.

På ovenstående baggrund drøfter styregruppen en fælles informationskampagne overfor de odenseanske virksomhederne.

Fagbevægelsens Hovedorganisation / Fyn vil arbejde for at gennemføre initiativer i samarbejde med sine medlemsorganisationer. FH-Fyn vil i denne sammenhæng undersøge mulighederne for at klæde lokale tillidsrepræsentanter på i forhold til drøftelser om oprettelse af lærepladser på private og kommunale arbejdspladser, samt sætte behov og mulighed for lærepladser på dagsorden på de enkelte virksomheder.

FH-Fyn vil bidrage til styrkelse af formidling og vejledning i Folkeskolen, i Gymnasier og til studenter vedrørende mangel på kvalificeret arbejdskraft indenfor faglærte uddannelser. Konkret kan der være tale om samarbejde med skoler angående formidling og vejledning i klasser, ErhvervsTanken, forældremøder og skolebestyrelser.

De respektive faglige udvalg skal understøtte erhvervsskolernes arbejde med at indgå flerårige aftaler med virksomhederne om antallet af lærlinge, så der opnås en større og mere stabil pulje af lærepladser, som skolens elever kan søge.

ELEVERNE OG ERHVERVSSKOLERNES ELEVORGANISATION

- handlinger og bidrag til aftalen

Eleverne på erhvervsskolerne skal være klar til at indgå en lærepladsaftale tidligere på grundforløbet. Eleverne har ansvaret for at lade sig registreret som aktivt søgende på praktikpladsen.dk allerede fra starten af grundforløbets 2. del.

Eleverne skal have fokus på at søge læreplads, og herunder aktivt søge de lærepladser, som erhvervsskolerne formidler til eleverne. Eleven skal til hver en tid indgå i erhvervsskolens formidling og match af lærepladser.

Eleverne har et ansvar for at være engageret og aktivt søgende i deres bestræbelser på at finde en læreplads.

Erhvervsskolernes Elevorganisation (EEO) vil i samarbejde med styregruppen drøfte, hvordan man kan øge antallet af lærepladser i Odense, og hvordan man kan give unge mennesker motivation og lyst til både at vælge – og efterfølgende gennemføre – en erhvervsfaglig uddannelse, med et særligt fokus på de uddannelsesretninger og brancher, der mangler elever.

